

Лідія Гольонко

*Моєму чоловікові
Павлюку Сергію Борисовичу
присвячується*

*Сім нот
любові і печалі*

Поезія

Видавництво
“Волинські обереги”

2015

УДК 821.161.2
ББК 84(4Укр)6
Г 636

Літературний редактор
Стефанія Українець

Гольонко Л.

Г 636 **Сім нот любові і печалі** : поезія / Лідія Гольонко. – Рівне : Волин. береги, 2015. – 96 с.

ISBN 978-966-416-411-2

Авторка у своїй творчості шукає тієї автентичної платформи, яка не рухне ніколи, бо перевірена духовною традицією твого народу, частинкою якого ти є і будеш, бо тебе благословляла мама «від землі і від води! Посила-ла і благала «Не зламайся, не впади!» І навіть кольорова гама творчості Лідії Гольонко має сакральний відтінок. Усе це разом викликає глибоку довіру до Слова поетеси. Воно повною мірою вистраждане, виболене, вимолене. Її поезія вартує того, щоб знову лягти високою музикою на нотний стан і озвучити світ.

УДК 821.161.2
ББК 84(4Укр)6

ISBN 978-966-416-411-2

© Українець С., *передмова*, 2015

© Гольонко Л., *текст*, 2015

© «Волинські береги», 2015

"І БУДЕ СВІТ ЗВУЧАТИ ДАЛІ..."

Уперше із творчістю Лідії Гольонко я познайомилася у 90-х, коли у кожного поета не бракувало оптимізму і віри у можливість визбирати увесь нектар із квітучого поетичного поля, ствердити себе одразу і, здавалося, назавжди на тодішньому поетичному олімпі. У розмаїтті поетичних голосів Лідин був особливий. Тоді мені поталанило бути редактором першої поетичної збірки Лідії "Поріг", яку я знала як учасницю фестивалю сучасної пісні "Червона рута" та співаної поезії "Оберіг". Вірші Лідії Гольонко налаштовували на щось незбагнено високе і водночас рідне, як поріг батьківської хати, що обіцяв стати аеродромом для поетичного польоту. Оцей "пороговий" етап творчості авторки був дуже важливим – її вірші клалися на музику, їх співала тоді чи не вся Україна, виступів Ліди чекали з нетерпінням. Її пісня "Не молились козаченьки" стала лейтмотивом документального кінофільму "Собор", а про пісенну творчість авторки було знято короткометражний документальний кінофільм.

Я далека від того, щоб вимірювати творчість поетки винятково часовими критеріями – коли немає слів на папері, вони однозначно зріють в душі. Свідченням цьому одразу дві збірки – "Легенда про поліський бурштин" та "Сім нот любові і печалі". Це не що інше, як своєрідний вибух ограненого мудрістю Слова, яке так довго крізь нетрі вагань, "болю й гулу" і "сполоху дзвонів" пробивало собі шлях у люди. Так було треба, тому що не могло бути інакше.

Поетична палітра Лідії Гольонко наскрізно пронизана поняттями морально-релігійного змісту

(сором, каяття, гординя, спокуса, гріх, віра), що являють собою своєрідну світоглядну матрицю творчого пошуку авторки. Нині вона особливо важлива, оскільки бурлескно-бутафорійні екстази породили площину негації сакрального. Ліда шукає тієї автентичної платформи, яка не рухне ніколи, бо перевірена духовною традицією твого народу, частинкою якого ти є і будеш, бо тебе благословляла мама "від землі і від води! Посилала і благала "Не зламайся, не впади!" І навіть кольорова гама творчості Лідії Гольонко має сакральний відтінок: вічна блакить, сивий всесвіт, забруньковане слово, срібний дощ, оксамитова трава, жовтогарячі сльози бурштину – сонця поліської землі.

Усе це разом викликає глибоку довіру до Лідіного Слова. Воно повною мірою вистраждане, виболене, вимолене. Її поезія вартує того, щоб знову, як і колись, лягти високою музикою на нотний стан і озвучити світ:

Ловити дощ розкритими очима,
Без тягаря надії і вини,
Веселки доторкатися плечима
І плакати: "Спаси і сохрани!"

Стефанія Українець,
член Національної спілки письменників України,
кандидат філософських наук.

Дзвони

ДЗВОНИЛИ ДЗВОНИ

Дзвонили дзвони...

І звали тихо

А ми в роботі шукали втіхи.

Прощали дзвони...

І звали... звали...

А ми, як завжди, часу не мали.

Дзвонили дзвони...

Благали чисто,

Над цілим світом, над нашим містом.

А ми все знали,

Про Землю й Небо,

Лишень не знали чого нам треба?

Дзвонили дзвони...

На сполох били

Кричали дзвінко, що було сили...

Здригався Всесвіт

Від болю й гулу

А ми не чули... А ми не чули...

ДРУГЕ ПРИШЕСТЯ

Прийди й на цей раз не з мечем, а з Миром
У найгрішніший світ хвали й хули.
Спали все ненаситне і нещире,
Вогнем прозріння справжнього спали.

Темниці душ порозчиняй убогим
І за гріхи не допусти біду.
Між сумніву і відчаю глухого
Не віднімай дороги. Я ще йду.

Сміється зло
І вороняччя криче,
А білий світ заходиться плачем.
Не проклени
Безвольних і незрячих,
Прийди й на цей раз
З Миром –
Не з мечем.

Пересвариться,
Переплачеться,
Перевіється в спогад життя.
Перемолиться,
Передбачиться,
Каяття...

Каяття...

Каяття...

Спіткнувся і впав!
І ні сором, ні біль не спинили.
Весь світ заслони́в і заплутав
Гордині удав.
Ти навіть не чув,
Як за тебе вітри голосили,
Ти навіть не бачив,
Як Бог тобі руку подав!

Ти просто не знаєш про те,
Що у тебе є крила!
Не трать на пусті перегони
Свій Зоряний Час.
Де Бог – там Надія,
Там Віра, і Правда, і Сила!
Де Бог – все можливо!
А Бог є у кожному з нас!

БОСОНОГА ДУША

Легковажна душа
В нетерпляче закована тіло
Серед царства неону,
Реклами, спокуси і втіх.
Нерозважна душа
Так нестримно до світла летіла,
Що за блиском очей
І незчулась,
Як впала у гріх.

А тепер каяття...
У зіницях,
Від суму прозорих,
Гасне промінь надії, о ні!
Наздогнати –
І край!
Босонога душа навпростець
По тернинах і зорях,
В міриадах галактик
Шукає
Загублений рай...

Ти не кажи мені нічого
Про пісню втрачену мою.
Вона живе.
Шукає Бога
У цьому грішному раю.

Вона нанизує на душу
Веселку, мрію і блакить...
А я лише чекати мушу
Злетить –
Чи зовсім не злетить?

Вона колись таки наступить
Мить істини.
Прекрасна мить!
За неї Бог мене осудить,
За неї Бог мене простить.

Ну а про те, що мчить дорога
І ми все ближче до межі...
Ти не кажи мені нічого.
Ти не кажи...
Ти не кажи...

Молимоьь Богові,
віримо,
просимо:
«Допоможи!
Відведи
і спаси!»
Та «зодіаки» –
як хрестики носимо,
в ці
гороскопно-брехливі
часи.

На власний розсуд
торуєм
дорогу.
Прагнемо Світла –
знаходим пiтьму.
Маєм
не просто вірити
Богу,
Маємо
ще й довіряти
Йому.

РОЗМОВА З НЕБОМ

«Куди іти?
Все безлад і бедлам.
Летить до прірви ще жива планета» –
«Іди на світло!
Щастя знайдеш там –
Де переможеш темряви тенета».

«А як знайти
Дорогу? Без вагань,
Одну єдину, саме ту що треба?» –
«Не уникай
Ні болю, ні страждань,
Змирись! Покайся! І довірся Небу!»

«Не стало в людях
Сил і доброти.
Для чого ми Тобі, невдячні діти?» –
«Щоб серед хаосу
Зневір і суєти –
Молитись!
Вірити!
Надіятись!
Любити!»

ПОМОЛІТЬСЯ!

Помоліться за душі живих,
Сину Божому,
Діві Марії.
Помоліться за хворих,
Для них
Це, можливо, остання
Надія.

Хай церковного хору ключі
Порятунком Божественним
Стануть
І у полум'ї чистім свічі,
Всі печалі
І болі розтануть.

Чудодійні молитви слова
Воскрешають
Аорти і вени!
Лине спів...
І душа ожива...
Я ще йду...
Помоліться за мене!

ДОРОГА ДО ЦЕРКВИ

Біленька стежина – дорога життя!
Лежить на землі
Мов пов'язка на рані.
Із хащі гріхів,
Із пільми забуття,
Прямують по ній
І незвані, і звані.

Десь є і Надія, і Правда, і Суть.
На пил перетерто
Листочки торішні...
І вічно ідуть, за тобою ідуть,
Шукають себе
І негрішні, і грішні.

Стежина своя є у кожного з нас.
Кому тільки слід,
Кому тверда дорога,
Чи мить забуття,
А чи зоряний час –
Та кожна із них
Нас приводить до Бога!

МОЛИТВА

Дай всім незрячим очі.
Тим, хто не чує, – вуха.
Бідним – хай будуть гроші.
Вірним – Святого Духа.
Крилам дай – дужих злетів.
Дай обездоленим – долі.
А піснярам і поетам –
Волі дай, Боже, волі!

Нахмурилось...

Нависло...

Налетіло...

Скрутило так –

що не лишилось сил.

А світ з вікна

сміється біло-біло

І не дає ніяк

згорнути крил.

Переболю!

Перекричу!

Відплачу!

За кожен гріх,

за кожную чисту мить,

За кожен злет,

за успіх і невдачу

Вклонюся Богові!

І буду далі жить!!!

Нас так багато
Рідних і чужих
Крокує по планеті безупинно.
Упевнених безбожників
і тих,
Що душу Богові
довірили дитинно.

Для всякого
свій гріх
і каяття.

Своя мета,
релігія,
дорога.

Та кожен молиться,
аби в кінці життя
Заснути –
а проснутися
у Бога.

Співають Кобзарі

СПІВАЮТЬ КОБЗАРИ

Усі ідуть за часом, як за плугом.

Л. Костенко

Співають Кобзарі!
Струна – сестрою й другом
Гартує в однині і множині!

Вони – плугатарі!
За словом, як за плугом
Весь час кудись ідуть
Босоніж по стерні!

Якби-то здорожений
 довгими мандрами хтось
Продершись на світло
 крізь темні житейські бурани
До змучених болем думок
 ненароком чогось
Приклав мою пісню,
 немов подорожник до рани.

Одне тільки слово...
А болем яким обпече...
Так легко невинно злетить –
І так тяжко поранить.
Розлучить коханих
І сильне ослабить плече,
І сонце заступить...
Одне тільки слово
Погане.

Одне тільки слово!
І рветься, і лине душа,
І втілює думку у пісню,
Живу і пророчу.
Щаслива сльозинка,
Що зблисне у рідних
Очах –
Одне тільки слово...
Одне тільки слово
Хороше.

Білий аркуш. І тиша.
Одиноке вікно...
Вітер зорі колише
І йому все-одно,

Що в кутку за дверима,
На краєчку вірша,
Просить теплої рими
Споночіла душа.

Забруньковане слово
Розтуляє вуста.
Вже зірватись готове –
Тільки рима не та.

...Над римованим раєм
Рветься дум полотно.
Сивий Всесвіт зітхає –
Чистий аркуш...
Вікно...

СІМ НОТ ЛЮБОВІ І ПЕЧАЛІ

Сім нот... Всього сім нот – і годі!
Ця геніальна простота,
Сплетінням звуків і мелодій,
Над грішним Всесвітом зліта.

То піднесе розбиту мрію,
То збудить в серці знов і знов
Таку нечувану надію!
Таку небачену любов!

А то, на тлі міського шуму,
Старий розхлюпує рояль
Такі дзвінки перлини суму,
Таку розхристану печаль.

Ти в ній злетиш, розправиш крила!
З очей змахнеш сльози вуаль,
Воскресне все, що відгоріло
І зникне біль, і згасне жаль,

І буде світ звучати далі,
В найвищих струнах каяття!
Сім нот любові і печалі –
Непереможний гімн життя!

Все створено мудро.
Щось краще, щось гірше,
У цій суєті із суєт.
Ось тільки немає
Майстерні для віршів.
Немає посади – поет.

Є вузи, звичайно,
Де вчать римувати
І знати, де ямб, де хорей...
Та пишуть усі,
Хто не може мовчати,
Хоч, звісно, не кожен – Орфей.

І падають рими
Блаженством і безумом,
Єлеєм на душі
і перцем!
Філологи пишуть поезію
розумом,
А нефілологи – серцем!

Я змалечку не ті пісні любила...
Де вибухали жарти, мов гроза,
А ті,
в яких неголосно, несміло...
Печаль бриніла чиста, як сльоза.

Шануємо
Народну пісню-думу.
І не заради слави чи гроша –
Співаємо,
і в чистих звуках суму,
Сльозами очищається душа.

Хай сміх звучить!
І радість хай пребуде!
Я ж не за те,
щоб тільки сльози лить.
Та пісня лиш тоді цілюща буде –
Коли вона під серцем защемить.

До мене Муза ходить по ночах
Настирлива.

То ж відчиняти мушу...

То крила,

а то камінь на плечах,

Сидить і нишком вивертає душу.

Вона мене то мучить, то п'янить,
То піднесе,

то доведе до краю...

Я все ловлю

благословенну мить

А потім...

На роботу просипаю.

А то втече. По срібному дощі...

Я програю

цю нескінченну битву

Яка триває

у моїй душі.

Та тільки хай

не заступа молитву.

Невиплакані очі
гарячу душу студять.
Невиплекані ночі
Байдужі ранки будять.

І не єднає руки,
Твоя холодна мова,
Невистіганим звуком,
Невиболеним словом.

Від всіх недо... і не до...
Душі в цім тілі тісно.
І не злітає в небо
Невистраждана пісня.

О, люди добрі!
На порозі віку,
Що я для Вас
На цій землі зроблю?
Хіба що можу впасти
Словом тихим,
На душ відкритих
Жадібну ріллю.

Коли увись попроситься душа,
Від безнадії –
Що й тепер минеться,
З думок злетить
Вся дріб'язь і мирша,
І тіло чисте
Скальпеля сахнеться,
Із пащі страху,
Болю і вини,
Рішуче вийду
На дорогу хресну.

Прошепочу:
«Спаси і сохрани!»
Зйду на чистий аркуш
І воскресну.

*Яка ти гарна,
Україно!*

Яка ти гарна, Україно!
Отак, без рабського ярма.
За тебе, вільну і єдину,
На світі кращої – нема!

За ці сріблясті чисті роси,
За оксамитову траву,
За рідні ці вербові коси
І помираю! І живу!

Будують плани жалюгідні
безликі хижі вожаки.
І на твої простори східні
Нахабно лізуть чужаки.

Нехай не зиркають зміїно –
Не відцвіте краса твоя...
Ти БУДЕШ гарна, Україно!
Сумна країнонько моя!

Люби свою Землю!
Молись за її довголіття.
Плекай і примножуй
Багатство її і красу.
Щоб гідно крізь Всесвіт
Летіли віки і століття
І губи нащадків
Пили кришталеву росу!

Шануй свою мову!
Кохайся в теплі її звуків.
На крилах лети,
До забутого краю свого.
Щоб тільки міцніла,
Крізь душі дітей і онуків,
Тонка павутинка
Могутнього роду твого!

Мої українці!!!
 Мої дорогі земляки!
За чорною млою
 приходять яскраві світанки!
Боріться! Нам світять
 Небесної сотні зірки!
Щоб завжди під небом
 Яскраво цвіли вишиванки.

Не можна програти
 цей підлий безчесний двобій.
І Правда за нами!
 І Віри молитви цілющі.
Ми стільки пройшли по тернинах
 на суд і на бій...
Ми вільні і сильні!
 Ми непереможні! Ми суцці!

Плекайте, лелійте,
 У кожному місті й селі,
І Мову, і Пісню,
 І нашу безцінну Свободу!
Щоб знали в чужинських краях
 і на рідній землі,
І друзі й не друзі –
 якого ми краю і роду!

Подай мені руку,
Крізь чорну безодню біди
І їй непотрібними стануть
Ні стріли, ні луки.
Бо Мир і Свободу,
І наші ліси, і сади –
Врятують теплом своїм
Сплетені в потиску руки.

Кажуть – не треба чорної фарби.
Кажуть – що світ цей і так неможливий...
Хай розквітають веселкою барви,
Посмішки хай розсипають щасливі!

Тільки без чорної нічки жар-птиці
Золото Сонця – так не горіло б!
Тільки без чорної фарби землиця
Білого хліба – не народила б!

Пливти б отак
Спокійно до безміру,
Чекати доки сонце засія
Та знову,
До розбурханого виру,
Відносить невблаганна
Течія.

Замок байдужості
На душу, як на скриню,
Накинути
І впасти в забуття,
Та соромом
По цілій Україні
Палає запізніле каяття.

Страшна доба. Убивча і хмільна.
Хмільна від крові братського двобою.
Пройшла по полях «градами» вона,
200-их залишивши за собою.

Ми так собі безпеченько жили,
Що ця страшна доба – не випадковість.
Злочинця до присяги привели,
Приспали пильність
і проспали совість.

Ми заслужили цю страшну добу
Для того, щоб від гніву і скорботи,
Із тих, хто патріотами не був,
Народжувались справжні патріоти!

Тече по світу зло.
А ми не помічаєм.
Давно вже не ведем
До Світла кораблі.
Ну де той Прометей,
над випаленим раєм?
І Ангелів нема
на згорбленій Землі.

Зітхаєш і мовчиш,
диванний запорожче,
Чому козацький дух
за правду не стає?
А Бог колись віддав
у жертву найдорожче
І Україна теж
найкращих віддає.

Військові помилки – данина безголов'ю.
І знов на жертву йдуть 200-ми сини...
Наповни милосердям
Цей світ і вкрий любов'ю
Тече по світу зло.
Спини його.
Спини!

МИ Є!!!

Вітри холодні голосили,
Коли облуди спав туман,
Знаменом мужності і сили
На повен зріст повстав Майдан!

Питає не одна родина,
З чиєї грішної вини?
Здригнулась потім Україна,
Від братовбивчої війни.

Народний гнів кипить повсюду.
Не стерплять Небо і Земля
Брехливі оди словоблуду,
Криваві злочини Кремля.

...Ми Вас ніколи не забудем
Небесних Сотень вояки.
Хай знають всі! Ми є! І будем!
На цій землі! На всі віки!

*Непереможена
жінко, не лети*

Непереможна жінко
Не лети!
Так блискавично
Не пали мости!
Не промини життя
чуже й своє –
У Долі теж
чіткі ліміти є!
Коли тебе
найвище занесе
Зупинить коліща
і скаже: «Все!
Vivat тобі!
І слава, і хвала!
Ти – найсильніша!
Ти – перемогла!
Приймай
ці завойовницькі призи!
Всі козири твої
і всі тузи!
Достойний гімн
розтраченим літам...»
Відкриєш очі,
Господи, а там...
А там – твоя свобода.
Віч-на-віч.
І трон холодний.
І самотня ніч.
І всі твої попалені мости...
Непереможна жінко!
Не лети!

ЛЕДІ-WOMAN

Ти така бездоганна.
В міру добра й проста.
Та як «бос» – невблаганна
Леді-woman крута!

Все по класиці жанру.
Хто не ти – той ніхто!
І дорога «нагору»,
І службовий авто!

Зіркова! Креативна!
Не ідеї – дива!
То як леді – чарівна,
То як мен – ділова!

...Знемагає в полоні
Твій удаваний сміх.
Тільки сльози солоні
І гіркі – як у всіх...

Самотня жінка
На краю зими,
Прощальним зойком
Сніжної сьюти,
Як пташка
З перебитими крильми,
Над містом
Намагається злетіти.

Їй все-одно.
Хоч милуй, хоч карай...
Цей біль –
якась нав'язлива потреба.
Останній злет,
Вже, мабуть, просто край!
Край даху!
Край зневіреного неба!

А Білий Ангел
блудній голові
Крило нечутно
Прикладе до скроні,
Загляне в душу
і шепне: «Живи...»
І покладе Весну
в її долоні.

Не перейди в собі хитку межу.
Я так твоїм терпінням дорожу.
Я так ціную дружбу й доброту,
Але найбільше – цю дзвінку цноту.

Що не зірве безжально втіхи куш.
Не осквернить ні наших тіл, ні душ.
І дуже вчасно спинить на межі
І наші сни, і погляди чужі.

Перегорни і цю важку сторінку,
Не замикай себе в кільце невдач.
Переможи в собі сталеву жінку
І просто не соромлячись поплач.
А потім вмийся чистою водою
Щосили закружляй у танці справ...
І ти побачиш Небо над собою
І світ, що на сльозу чистішим став.

А крила болять
В неможливій своїй однині...
Весь час проти вітру...
За що їм ця довга розплата?
А крилам не можна
У відчаю хвилі сумні.
На них ще чекають,
Їм вірять малі пташенята.

А крила горять.
Їм би вгору скоріш, до зірок.
Та знову земля
Приклоняє і горне до себе...
Та знову обпалює,
Ранить байдужий пісок.
І знову безодня...
А крилам так хочеться Неба!

ЛІКАРЕВІ

Про те що буде – я не хочу знати.
Яке мені добро з того знання?
Ні тішитись не хочу, ні страждати,
А просто йти по літу навмання.

Ловити дощ розкритими очима,
Без тягаря надії і вини,
Веселки доторкатися плечима
І плакати: «Спаси і сохрани!»

Пересівати тишу безупинку,
А потім – смакувати розкіш фраз!
І цілувати кожну бадилинку,
І кожен промінь – як останній раз!

КЛІТКА

Пташка сама залетіла до клітки,
Думала трішечки перепочить.
Той невідомий,
Ніхто і Нізвідки,
Просто дверцята забув зачинить.

Може б то серцю не так було тяжко,
Якби до клітки загнала Зима.
Якби то голод...
А ти ж себе, пташко,
Посеред літа піймала сама.

Жити – несила.
Зламати – несила.
Цей безнадійно розкреслений світ.
...Доки до клітки не втрапили крила,
Важко збагнути – що значить Політ!

Не обіцяй їй з неба зір, не обіцяй.
І не малюй невтішних ліній на долоні.
Не снуй липких і хитромудрих залицянь,
А лиш торкнись вустами трепетними скроні.

Не обіцяй, що подаруєш вічний рай,
Не випускай облудних слів манливу зграю,
Вона і так з тобою хоч на край
І хоч за край і муки вічної, і раю.

Не обіцяй, твоєї в тім нема вини,
Що мчить метелик на вогонь палкої згуби.
Та зайвий раз тяжким гріхом не очорни,
Душі, яку вона так безнадійно любить

Не обіцяй, не обіцяй і хоч на мить,
Не розсипай оманні перли словопаду.
Вона і так колись тобі простить
Свою печаль, свою любов – і твою зраду.

Не обіцяй, не обіцяй, не обіцяй!
Я цей сюжет сумний і вічний добре знаю...
І все-одно з тобою хоч на край,
І хоч за край – і муки вічної, і раю.

Не обіцяй їй з неба зір, не обіцяй...

Очі, мов два повноводні озерця,
Ох і «штурмлять» – на жіночій віку...
Стримана й дика. То з медом, то з перцем!
Хто тебе вигадав, Жінко, таку?

Не передбачиш ці вчинки примарені,
Як заманеться – то ЗРАЗУ і ВСЕ!
Чоловіків, що коханням затьмарені,
Або розтопче! Або вознесе!

То безтурботна, то зовсім негадано
Суму і болю – не перепливти...
Чиста й лукава! Богиня і гадина!
То пустота, то безмежні світи!

Йдуть і пільмою й дорогами Божими.
Падають в гріх. І несуть каяття.
Але стають і святими, і схожими
В мить, коли нове дарують Життя!

Це галасливе продовження вічності,
Як воно личить Богині й Рабі!
Ольго чи Юліє! Ваша Величносте!
Жінко з дитинкою, Слава Тобі!

Їду додому

Їду додому...
Осінь іскриста
Вже розсипає жовте намисто,
Сушать берези білі сорочки,
Шепчуться тихо в листі грибочки.

Ліс відхилив
Оксамитову браму...
Тихо ступлю до Зеленого Храму.
Час зупинився тут, на узліссі,
Миле Полісся,
Рідне Полісся!

Сонце танцює!
От дивовижа!
Втому зніму, мов сорочку несвіжу,
Виперу чисто душу у хмарах,
Розум покинуть думи-примари...

Ліс заворожить,
Вразить Красною.
Вимію чисто очі росюю,
Вимету з серця болі і втому
Їду додому...
Їду додому...

МАМИНА ПІСНЯ

Мамина пісня все кличе і кличе в дорогу.
Стукає в душу і крила для злету дає.
Десь за відлунням років, край сумного порогу,
Мама тримає на руцях дитинство моє.

Ви нас невтомно по черзі у вирій збирали
Сонячні очі і руки, мов крила бджоли.
Діти і внуки – це все, що Ви будь-коли мали.
Пісня – це все, що Ви нам у дорогу дали.

Як же так вийшло? Ну як же миттєво так вийшло?
Все перемила і в спогад забрала вода.
Лиш на світлині стоїть, обнімаючи вишню,
Мама красива така і така молода.

Ще сивина не заплутала стиглий Ваш колос
Плетивом наших крутих відчайдушних доріг
А понад садом Ваш голос, божественний голос,
Сильний і чистий, як вічний для нас оберіг.

Мамина вишня накинула білу хустину,
Як би тобі у далеких світах не було –
Мамина пісня прилине в найтяжчу хвилину
І серед бурі підставить надійне крило.

Коли щоденно-болісне життя
Доводить аж до відчаю, до краю –
Ні в чому не шукаю забуття
І легких втіх,
А килим вишиваю.
В зіницях біль.
Затерпло тіло все.
Німіють пальці, голкою прикуті...
Та кожен хрестик чистоту несе
В зболілу душу, як після спокути.
Коли в душі німіють враз пісні
І зраджують завжди слухняні
Струни,
Тоді сплетіння ниток чарівні
Під пальцями співають візерунно.
На чистому безкраїм полотні
То милую себе, то знов караю.
То чорним, то червоним,
День при дні,
Свою біду і радість вишиваю.

ДОЛЯ

Посилала мене мати
До далекої межі.
Іди долю вибирати
Для пісень і для душі.
Посилала і молилась,
Тільки встигни, добіжи...
Я ще з Сонцем не зустрілась –
А вже вечір на душі.

На зорі благословляла
Від землі і від води!
Посилала і благала
Не зламайся, не впади!
Не дозволь, щоб душу вкрили
Ні печалі, ні жалі...
...Я ще навіть не злетіла –
А вже крила на землі!

Мене мати виглядала,
Вибігала за село.
Я блукала, вибирала,
А межі все не було...
Доля ледве доторкнулась
Непричесаним крилом
Спалахнула. Відвернулась.
І погасла за селом.

БАБИНЕ ЛІТО

(диптих)

1.

Бабине літо чіпляється
Сумно за осінь.
Борється вперто з холодним
Осінім дощем.
На павутинці тоненькій
Нам сонце приносить.
Смуток якийсь неземний
І незвіданий щем.

Тихо роки нараховує
Жовта зозуля
Вітер на землю
Кленові підкови кує...
Смикає внучок маленький
За руку бабуню:
«Бабине літо,
Чому воно, бабо, твоє?»

2.

В кожне вікно
Ще зазирне
Осінь-розлука.
Кожній душі
Прийде пора
Свічку гасить.

Вічна сльота.
Вічна печаль.

Вічна розлука...
Не відвести.
Не відпросить.
Не відмолить.

Жовтий листок
Ліг на чоло...
Плакати не треба.
Кожного з нас
Прийме колись
Вічна блакить...

«Мамо, дивись!
Мамо, дивись!
Прямо по небу.
Бабине літо,
Бабине літо
Летить...»

Не соромся сказати: «Люблю!»
Цим високим правічним тополям,
Що всміхаються з тінню жалю
Нашим впертим
розкиданим долям.

Поклонись материнським рукам,
Цій до болю знайомій стежині
і своїм дорогим землякам,
і поліській малій батьківщині.

Щирим серцем. Душею невинною.
Повертайся сюди.
І молю! –
Не чекай, доки станеш травиною.
Не соромся сказати: «Люблю!»

НОСТАЛЬГІЯ

Летять роки, мов білі блискавиці,
Срібляться щедро скроні і чоло.
А нам усе частіше сниться,
Над річкою покинуте село.
Нас від міських і відрізнить несила,
Живем ва-банк! Була чи не була!
Але чомусь душі і досі мила
Хустинака рідного поліського села.

Все так по плану. Все так гонорово –
Квартири, «тачки» і крутий візаж...
Від нас закрило місто кольорове
Отой сільський розхристаний пейзаж.
Та я, немов покинутий лелека,
Зими морозної боюсь, боюсь...
І все частіше думкою здалека
До тебе бідного і рідного тулюсь.

*Поки любові пісня
ще жива*

Коли над світом
Шаленіє буря
І легені заточують мечі,
Крізь марші
Войовничі і похмурі
Любові пісня
Хай не відзвучить.
Поки чоловіки на полі бою
Розігрують хто славу, хто вінки –
Надією,
Чеканням і журбою
Нехай любов
Оспівують жінки.
Хай почуттів солодких
Вічне диво
Перекладуть на звуки і слова.
Бо світ перебуде
Добрим і щасливим –
Поки любові пісня
Ще жива.

ПОЛИНОВА ГІЛКА

В ваш світ – нетривкий і штучний
Приходжу – незвана гостя.

Я знаю:

Зі мною незручно.

Я знаю:

зі мною непросто.

Ятрядься на крилах рани,

Під ними дорога вбога.

Вам це розуміти рано,

Не бійтесь.

Я – ненадовго.

Я лиш обпечу гарячим

Гірким поцілунком губи

І вам залишу, юначе,

Сивинку

В русявім чубі.

Тонка полинова гілка.

Я знаю:

Зі мною – непросто.

Я знаю:

Зі мною – гірко.

Не плачте.

Я тільки в гості.

Я тінню, я тільки тінню
Спаду на чоло вогненне,
А сполох в очицях синіх
Від мене, мерщій від мене.
Я цілим жіночим віком
Згоряю над твердю земною.
Я криком,
Безмовним криком,
А сполох мені – луною.
І все ж
за бездонне море
Гіркого мого причастя –
Ні болем тобі,
Ні горем,
Я – щастям.
Я тільки щастям.

Думай про мене.
Як з вирію втомлений птах,
Буду летіти в тумані
На поклик вогненний:
В пошуках вічних,
в спокусливих дальніх світах
Не заблукаю.
Як Ти будеш думать
про мене.

Якби не Ти
в моїй нелегкій долі,
В ній ні Весни,
Ні Сонця б не було.
Якби не Ти –
найвищі струни болю
моє не перекраями б чоло.
Такі нестерпні муки
діставались,
Такі чудні хвилюючі світи...
Якби не Ти –
І очі сліз не знали б.
І пісні не було б,
якби не Ти.

Яка шалена полум'яна мить
З'єднала в цих обіймах невблаганних?
Як я могла без Тебе стільки жити?
Мій ніжний, добрий, сильний,
Мій коханий!

Гаряча хвиля зрошує чоло,
Тремкі вуста блукають по долоні.
Перемогти себе собі на зло,
чи знемогти
В солодкому полоні?

ВСЕ ТАК ПРОСТО

Все так складно...
В світі забуття,
Хаосу, байдужості і болю.
Все так страшно
В мареві буття
Коли сам у вічності з собою.

Все так дивно...
Навіть по ночах
До його присутності незвичність.
Все так просто –
Руки на плечах,
Очі в очі – і спинилась Вічність.

Життя то б'є,
То тішить безупинно...
Чоло перемальовує Твоє...
Хороший мій!
Коханий мій!
Єдиний!
Я дякую, що Ти у мене є!

Ваша Величносте!
Вітер торкає фіранку.
Ну просинайтеся...
З ніжних троянд пелюсток,
З лагідних променів,
З росяних трав до сніданку
Я приготую Вам
Чистого щастя ковток.

Доброго ранку!
На нас вже чатують турботи:
Шефи, комп'ютери,
Шини сталєних колісниць.
Тре оченята
Сумна неминучість роботи,
Щоб проковтнути нас
Аж до вечірніх зірниць.

Ваша Величносте Сонна,
Та доброго ж ранку!
Сонце сідлає
Свого золотого коня.
Благословляється тихо
На струнах світанку
Чиста і вічна
Симфонія нового дня!

КОЛЮЧКА

Ти мене не ревнуй, не ревнуй до пісень,
Не прогнівай даремно підозрою небо...
Це пісні мої, чуєш, наблизили день,
За яким я так довго
Чекала на Тебе.

Не вдавай, що байдужий до них і глухий,
Розуміти і чути ніколи не пізно.
Ну чому, ну чому, ну чому ти такий?
Як «колючка» в траві
Наїжачена грізно.

Недовіру і злість не виношуй в собі
І любов до пісень не прирівнюй до зради.
Я пишаюсь Тобою, я вірю Тобі,
То чому ж Ти за мене
Ніколи не радий?

Ти не бійся, що струнами десь там здаля
Пригорне мене пісні жага полум'яна.
Все одно найдорожче на світі – Сім'я,
Де на мене чекає
«колючка» кохана.

Все проминає.
Цей дощ – переллється у згадку.
Хоч би які
ти крутив у житті віражі...
Фатуму карма,
чи жертва сліпого випадку,
Спинить
і в чергу поставить
на крайній межі.

Ти не лякайся,
як стану там швидше за Тебе,
Має ж хтось потім
мої «причесати» пісні,
вікна розкрити
і дати їм волі і неба,
щоб у далеких світах
не приснились мені.

Не розгуби
відчуття запізнілої казки,
Не проміняй
нашу радість
на болісний щем...
Я поверну Тобі все
до останньої ласки,
вітром і сонцем
і тихим осіннім дощем.

Ну ось і все.
Кудись біжать мости.
Кудись ліси тікають і облоги.
Десть там, позаду, залишився ти...
Незримий вже,
На полотні дороги.

Цей шлях – наш хрест...
Не менше і не більше.
Він знає, в чому сіль і в чому суть.
Ти, може, станеш вищим і сильнішим
А в мене,
Може, крила відростуть.

За наші сподівання і тривоги
Таке банальне і глухе:
«Прости».
Відлуння болю.
Тихий зойк дороги.
Ну ось і все...
Кудись біжать мости...

ЗИМОВИЙ СОН

Мені Доля Вас, мабуть, призначила
Серед болю, безвір'я і зла.
Я ніколи Вас навіть не бачила
Я ніколи для Вас – не була.

Я без Вас – наче жито без колосу.
І життя це якесь – не моє.
Я не чула Вашого голосу,
Але знаю. Ви є! Ви десь є!

Дві стежини – а я маю вибрати,
По якій мій лягатиме слід.
Що там далі, програти чи виграти
Перший крок – а під ним чорний лід...

Теплі руки, раптово й негадано
Віднесли мене в царство трави...
Я нічого про Вас не пригадую
Але знаю, що то були Ви.

Я не чула ще Вашого імені
Дві стежини біжать по льоду.
Я ще зовсім не знаю, куди мені?
Але знаю,
Що я Вас знайду!

*Сповідуюсь
похилій вербі*

Сповідуюсь похилій вербі.
Переважаю долю.
Дослухаюсь до болю в собі –
Доростаю до болю.

Дослухаюсь до пісні води,
Тільки знову і знову,
На непрошених струнах біди
Чую тугу вербову.

Бачу листя преповне журби –
Очі спраглого неба...
Дослухаюсь до болю верби.
Доростаю до себе.

Де Сонцепад і де Веселка, де?
Майнуло літо хвостиком зеленим.
Розтринькавши буяння молоде,
Вже засоромились осінньо
Перші клени.

І знов примхлива муза на ходу,
Порозкидала жмутки слів і літер.
А за вікном в самотньому саду
Порожню гойдалку
Колише чорний вітер.

Хтось посадив
 ці дерева правічні
В сивому парку
 далеко від всіх.
Просто садив –
 а піднявся у вічність
вічнозеленими
 кронами їх.

Землю тримає
 могутнє коріння,
в шані проходять
 повз них кораблі,
море розносить
 тужаве насіння,
у щонайдальші
 куточки землі.

Стомленим людям –
 підлатують крила,
хворим легеням –
 дають майбуття.
Хто ти, людино,
 що їх посадила?
І залишилась
 на вічне життя!

АНЕКСОВАНЕ МОРЕ

Я люблю Чорне море
на сум і на втіху.
Все тулю до очей
горизонту криву.
Я втішаюсь твоїм
заштормованим сміхом
і сумую,
що так далеченько живу.

Ми з тобою тепер
вже формально чужинці.
Переділені лезом кордонів
навпіл.
Що там треба
дорослій і стомленій жінці?
Чиста зустріч щороку –
Для зміцнення крил.

Посміхається Небо
і Сонце жартує,
та живе таємниця
в морській глибині –
чи втішається зло,
чи відверто сумує?
Так нічого воно
й не сказало мені.

В розмаху крил –
жагучий розчерк неба.
Кого ти, чайко, так тужливо звеш?
Ну скільки тої бурі
крилам треба?
Ти нею сниш, і мариш, і живеш.

Перепочинь.
Крило тремтить від болю.
Куди ж так поспішати день у день?
А чайка рветься
у солодку волю
Вітрами зацілованих пісень.

Яка несамовита
Божа Сила!
У цих – штормами вирізьблених крил...
Дивлюсь і вірю!
Що зростають крила
І для моїх полатаних вітрил.

А дощ іде...
Такий холодний і непрошений,
у теплих днів –
останні промені краде.
А нам би ще
погрітись, трішечки,
край осені.
Передихнуть і спалахнуть...
А дощ іде...

Небо і Сонце!
Чайка і Море!
Де ще таку нерозривність знайти?
З другом надійно.
І в щасті, і в горі.
Маєш миритись,
Бо ж разом іти.
А якщо раптом
Життя «заштормило»
Душу і тіло
Віддай боротьбі.
Не зупиняйся.
Розправ свої крила!
Сила не в бурі,
Сила – в тобі!

Вербиченько моя, сестро зеленокоса,
Ну як ти тут без нас, зрадливих земляків?
Розбіглись по містах, а ти все в гості просиш
І тих, хто ще іде, і повних чужаків.

Красуня із красунь! У плесі річковому
Дзеркальне відбиття твоїх розкішних кіс.
А ми все – по морях... озерах...Що там дома?
Подумаєш, верба... (жорстокий компроміс).

А ти все дорожиш, зрадливим нашим слідом,
Чекаєш, доки ми полишимо міста.
А ми ні тут, ні там... але назад не їдем.
Чи ми такі чудні, чи ти така проста?

Та що там говорить, хто винен, хто не винен?
Ми всі у цім краю – рідня і свояки.
Вербиченько моя, незмінна Берегине,
Старенької, як світ, поліської ріки.

Вечоріє печаль...
(Скільки можна печалити душу?)
Розчиняються в ній
наші наміри добрі й лихі
Прохолодна вода
огортає розпечену сушу –
відмиває гріхи.

Тихо спогади дня
пропливають розхристаним жмутком.
І замріяним сном
посміхається зоряна даль.
Завмирає душа,
заколисана стомленим смутком –
вечоріє печаль.

На земну невлаштованість літ
нарікати, мій любий, доволі.
Ми прийшли голяком
на цей світ
і вертатися мусимо голі.
Знаю,
будеш Ти знову, на жаль
Ображатись на руки невмілі...
Не біда,
що розбився кришталь.
Тільки б душі
лишалися цілі.

НАРКОМАНОВІ

Щось клацнуло.
Зламалось.
Заболіло.
І відгукнулось
Відчаєм німим.
Знесилені
на землю
впали крила.
Як грім...

Не вірив.
Ні в слова,
ні в сні пророчі.
Не чув, не бачив.
В себе був Один!
Всі відвели
від тебе
душі й очі.
І син...

До скронь
кладуть
розпечену печатку,
химерні хмари
і чудні сади...
Не засинай!
Почни життя
спочатку.
Іди...

Болю мій, болю, маю прийняти
Серцю немиле сусідство твоє.
Все в цьому світі
Для чогось почато.
Значить і ти нам – для чогось та є.

Ще не на часі сумні заповіти,
Ще тільки визирнув шлях до мети!
Маєш для чогось
Мені відболіти,
маю для чогось тебе перейти.

Тільки надія примножує сили.
Болю мій, болю, свій шлях доверши.
Може, це пекло
Для грішного тіла
Стане у вічності – раєм душі.

Прямокутник вікна...
Хто на нього звертає увагу?
Просто скло.
Просто пластик.
Чи дерево – як у кого.
Зупиняє дощів і вітрів
Роз'ярілу ватагу,
А згадається лиш,
Коли треба помити його.

Що там того життя? –
Блискавична нескорена дрібка.
І не проситься більше вже
Немічне тіло в політ.
Прямокутник вікна...
Зацілована дощиком шибка...
Ось і все!
Та не відчай,
А все-таки вихід у світ!

З М І С Т

«І буде світ звучати далі...». Стефанія Українець..... 3

ДЗВОНИ

Дзвонили дзвони	6
Друге пришествя.....	7
«Пересвариться, переплачеться...».....	8
«Спіткнувся і впав!..».....	9
Босонога душа	10
«Ти не кажи мені нічого...»	11
«Молимоь Богіві...»	12
Розмова з небом.....	13
Помоліться!	14
Дорога до церкви	15
Молитва	16
«Нахмурилось...».....	17
«Нас так багато...».....	18

СПІВАЮТЬ КОБЗАРИ

Співають Кобзарі	20
«Якби-то здорожений...».....	21
«Одне тільки слово...».....	22
«Білий аркуш. І тиша...»	23
«Біда не ходить поодинці...»	24
«Для чого тривожна рима...».....	24
Сім нот любові і печалі.....	25
«Все створено мудро...»	26
«Я змалечку не ті пісні любила...»	27
«До мене Муза ходить по ночах...»	28
«Побійся слова...».....	29
«Невиплакані очі...».....	»30
«О, люди добрі!..»	31
«Коли увись попроситься душа...»	32

ЯКА ТИ ГАРНА, УКРАЇНО!

«Яка ти гарна, Україно...»	34
«Люби свою Землю!...»	35
«Мої українці!!!»	36
«Подай мені руку...».....	37
«Кажуть – не треба чорної фарби...»	38
Неоголошена війна	39
Реквієм	40
«Пливти б отак...»	41
«Страшна доба...».....	42
«Тече по світу зло...».....	43
Ми є!!!	44

НЕПЕРЕМОЖНА ЖІНКО, НЕ ЛЕТИ

«Непереможна жінко...»	46
Леді woman.....	47
«Самотня жінка на краю зими...»	48
«Не перейди в собі хитку межу...»	49
«Перегорни і цю важку сторінку...»	49
«А крила болять...».....	50
Лікареві.....	51
Клітка.....	52
«Не обіцяй їй з неба зір, не обіцяй...»	53
«Очі, мов два повноводні озерця...».....	54

ЇДУ ДОДОМУ

«Їду додому...».....	56
Мамина пісня.....	57
«Коли щоденно-болісне життя...».....	58
Доля	59
Бабине літо.....	60
«Не соромся сказати: «Люблю!»...».....	61
Ностальгія	62

ПОКИ ЛЮБОВІ ПІСНЯ ЩЕ ЖИВА

«Коли над світом...».....	64
Полинова гілка.....	65
«Я тінню, я тільки тінню...».....	66
«Думай про мене...».....	67
«Якби не Ти...».....	68
«Яка шалена полум'яна мить...».....	69
Все так просто.....	70
«Життя то б'є, то тішить безупинно...».....	71
«Ваша Величносте!..».....	72
Колючка.....	73
«Все проминає...».....	74
«Ну ось і все...».....	75
Зимовий сон.....	76

СПОВІДАЮСЬ ПОХИЛІЙ ВЕРБИ

«Сповідуюсь похилій вербі...».....	78
«Де Сонцепад і де Веселка, де?..».....	79
«Хтось посадив ці дерева правічні...».....	80
Анексоване море.....	81
«В розмаху крил...».....	82
«А дощ іде...».....	83
«Небо і Сонце!..».....	84
«Вербиченько моя, сестро зеленокоса...».....	85
«Вечоріє печаль...».....	86
«На земну невлаштованість літ...».....	87
Наркоманові.....	88
«Болю мій, болю, маю прийняти...».....	89
«Прямокутник вікна...».....	90
«Порахуй до п'яти...».....	91

Літературно-художнє видання

Лідія ГОЛЬОНКО

СІМ НОТ ЛЮБОВІ І ПЕЧАЛІ

Поезія

Літературний редактор

Стефанія Українець

Технічний редактор

Віталій Власюк

Підписано до друку 12.11.2015 р. Формат 60x70 1/16.
Папір офсет. Гарнітура «Century». Друк офсет.
Ум. друк. арк. 4,68. Наклад 300 пр. Зам. 64.
Видавництво «Волинські обереги».
33028 м. Рівне, вул. 16 Липня, 38; тел./факс: (0362) 62-03-97.
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єкта
видавничої справи ДК № 270 від 07.12.2000 р.
Віддруковано в друкарні видавництва «Волинські обереги».